

STUDY OF JUDICIAL LEGAL PERSON IN APPEAL PROCEDURE FROM DISTRICT COURT TO PROVINCIAL COURT IN THAILAND

NATCHAI MARPRANEET 4737088 SHCJ/D

Ph.D. (CRIMINOLOGY, JUSTICE ADMINISTRATION AND SOCIETY)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: TUNYATORN INSORN, Ph.D., KAMONTIP KHATIKARN, Ph.D., VIRAPHONG BOONYOBHAS, LL.M., CHIRANTHAVANOND, Ph.D.

ABSTRACT

This research on the attitude of lawyers towards cases appealed from the District Court to the Provincial Court comes from a problem of the long-time adjudication timescale of cases in the Court of Appeal. This problem is inconsistent with the intention of establishing a District Court, aimed at adjudicating cases faster. This research employed a quantitative methodology in order to study the attitude of the lawyers, involved in the appeals to the District Court and on the appeal process of the Provincial Court. The sample group was 313 lawyers including judges, prosecutors, and attorneys. The instrument used in the study was a questionnaire. Descriptive and analytical statistics—means, standard deviation, maximum and minimum scores, t-Test, and ANOVA—were employed.

The research found that the appeal of cases from the District Court to the Provincial Court was a fast track in judging the cases with a small amount of capital and a low rate of criminal penalties. This result is in accordance with the Classical Theory of Criminology focusing on the severity and certainty of legal punishment and the Theory of Deterrence explaining that an individual will consider the consequences of the law violation and restrain himself from crime. If the process of adjudication takes too long, this reflects the principle that justice delayed is justice denied. Moreover, the study showed that about 55.9% did not agree on the possibility of employing the appeals system of the Provincial Court instead of the Court of Appeal. Another 44.1% of the sample are unhappy with the current appeal system. The appeal system of the Provincial Court does not conflict with the concepts of neutrality, fairness, and the checks and balances because groups of judges in the District Court and the Provincial Court are separated from each other. Additionally, the seniority of the judges of the Provincial Court is equivalent that of the judges of the Court of Appeal before retirement. It also guarantees the right to due process as declared in Section 27 and 40 on adjudication in the Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2550.

The researcher provided the following suggestions from the study: (1) to improve the appointment and tenure of provincial and district court judges based on their seniority; (2) to provide training or studying on the increasing potential of the judges in the Court of First Instance; and (3) to establish a pilot court or another appeal process for a clearer and better understanding of appealing cases from the District Court to the Provincial Court.

KEY WORDS: APPEAL/ DISTRICT COURT/ PROVINCIAL COURT

148 pages

การศึกษาทัศนคติของนักกฎหมายต่อการอุทธรณ์คดีศาลแขวงไปสู่ศาลจังหวัดในประเทศไทย

STUDY OF JUDICIAL LEGAL PERSON IN APPEAL PROCEDURE FROM DISTRICT COURT TO PROVINCIAL COURT IN THAILAND

ณัฐชัย มาประณีต 4737088 SHCJ/D

ปร.ค. (อาชญาวิทยา การบริหารงานยุติธรรมและสังคม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รัชญูธร อินศร, Ph.D., กมลทิพย์ คดีการ, Ph.D., วีรพงษ์ บุญโยภากศ, LL.M., จิรนิติ หะวานนท์, Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องทัศนคติของนักกฎหมายต่อการอุทธรณ์คดีศาลแขวงไปสู่ศาลจังหวัดในประเทศไทยนั้นมีปัญหาจากการพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์มาจากศาลแขวงไปยังศาลอุทธรณ์นั้นใช้ระยะเวลาอันยาวนานซึ่งไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการจัดตั้งศาลแขวงที่ต้องการให้มีการพิจารณาพิพากษาคดีบางประเภทให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว จึงได้ทำการศึกษาวิจัยโดยมีระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับนักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอุทธรณ์คดีของศาลแขวงซึ่งได้แก่ ผู้พิพากษา อัยการและทนายความ รวมทั้งสิ้นจำนวน 313 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยคือแบบสอบถามที่ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุดและต่ำสุด การทดสอบหาค่าความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะทั่วไปแตกต่างกัน

ผลของการศึกษาพบว่า การอุทธรณ์คดีจากศาลแขวงไปยังศาลจังหวัดนั้นถือว่าเป็นช่องทางพิเศษ (Fast Track) ในการตัดสินคดีอุทธรณ์ที่มีทุนทรัพย์ไม่มากและโทษทางอาญาไม่สูง เพื่อให้กระบวนการพิจารณาพิพากษาเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ทั้งนี้เป็นไปตามหลักทฤษฎีทางอาชญาวิทยาสานักดั้งเดิม (Classical school) ที่ว่าการลงโทษตามกฎหมายจะต้องรวดเร็วรุนแรงและแน่นอน และทฤษฎีการป้องกัน (Deterrence) ที่ว่าบุคคลจะชั่งน้ำหนักถึงผลที่ตามมาจากการกระทำความผิดว่าเหมาะสมหรือไม่ หากผลที่ได้รับนั้นรุนแรงก็จะนำไปสู่การยับยั้งชั่งใจไม่ให้เกิดการกระทำความผิด ทั้งนี้การพิจารณาพิพากษาที่รวดเร็วนี้ย่อมทำให้เกิดความยุติธรรมเพราะเป็นไปตามหลักที่ว่าความยุติธรรมที่ล่าช้าคือการปฏิเสธความยุติธรรม (Justice delayed, Justice denied) ซึ่งถ้าหากการพิจารณาพิพากษาเป็นไปด้วยความรวดเร็วแล้วก็จะส่งผลต่อการลงโทษหรือการยับยั้งชั่งใจในการกระทำความผิด ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่าความเป็นไปได้ของการใช้ระบบการอุทธรณ์คดีของศาลแขวงไปยังศาลจังหวัดกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยมีจำนวน ร้อยละ 44.1 ที่ไม่เห็นด้วยมีจำนวน ร้อยละ 55.9 โดยแนวความคิดของการอุทธรณ์คดีศาลจากแขวงไปยังศาลจังหวัดนั้นไม่ขัดกับหลักความเป็นกลาง (neutrality) หลักความยุติธรรม (fairness) หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and Balance) เพราะผู้พิพากษาที่พิจารณาพิพากษาคดีในศาลจังหวัดเป็นคนละองค์คณะกับที่ตัดสินในศาลแขวงอีกทั้งตัวผู้พิพากษาที่พิจารณาพิพากษาในคดีที่อุทธรณ์จากศาลแขวงส่วนเป็นผู้พิพากษาศาลชั้นต้นที่มีอาวุโสสูงมีอายุการทำงานเทียบเท่ากับผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ก่อนที่จะมีการขยายอายุเกษียณราชการ อีกทั้งเป็นการรับรองสิทธิในกระบวนการยุติธรรมตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550. มาตรา 27 และมาตรา 140 ในการพิจารณาคดี

ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในการศึกษาว่า 1. ควรปรับปรุงการแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งของผู้พิพากษาศาลจังหวัดและศาลแขวงในลักษณะของการจัดเรียงลำดับอาวุโสในการพิจารณาอุทธรณ์ 2. ควรจัดให้มีการอบรมหรือศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเพิ่มระดับศักยภาพของผู้พิพากษาศาลชั้นต้น 3. ควรจัดให้มีการทรอนศาลนำร่อง หรือกระบวนการพิจารณาพิเศษโดยช่องทางอื่นนอกเหนือจากการพิจารณาคดีที่อุทธรณ์จากศาลแขวงโดยศาลอุทธรณ์เพื่อให้เห็นถึงรูปแบบในทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน อันจะนำไปสู่ความเข้าใจการพิจารณาคดีที่อุทธรณ์จากศาลแขวงไปยังศาลจังหวัด